

Nuorisotyön laadun arviointi

Nuorisotyön itsearviointi- ja auditointimalli

Laatukriteerein tuotetaan yhteistä käsitystä siitä, millainen nuorisotyö on hyvää ja tavoiteltavaa

Kanuunan auditointiverkosto 2015

Mitä on kunnallinen nuorisotyö?

Nuorisotyötä voi määritellä eri tavoin.

Esimerkkinä määrittelyä työmuodon ja -menetelmän kautta

- Yhteisöllinen nuorisotyö: Alueellinen nuorisotyö; tilatyö, koulunuorisotyö, verkostotyö, leirit, retket
- Yhteiskunnallinen nuorisotyö: nuorisopolitiikka, avustustyö, nuorisotyön suunnittelu
- Kohdennettu nuorisotyö: pienryhmätoiminta, etsivätyö, ehkäisevä päihdetyö, yksilötyö
- Osallisuustoiminta: Nuorten vaikuttamisryhmät, nuorten kuuleminen
- Kulttuurinen nuorisotyö: tapahtumatoiminta, bänditoiminta, nuorten toimintaryhmät

Nuorisotyön perusajatukset

- Vapaaehtoisuus
- Yhdenvertaisuus
- Nuorisolähtöisyys
- Osallisuus
- Luotettava ja turvallinen aikuisuus
- Tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus
- Kasvatuksellisuus
- Luovuus

Mikä on nuorisotyön itsearviointi- /auditointimalli?

- Nuorisotyöhön kehitetty arvioinnin väline, jonka avulla voidaan arvioida ja kehittää nuorisotyön keskeisiä toimintamuotoja.
- Pohjana työyhteisön toiminnan, nuorten toiminnan ja osallisuuden sekä osallistumisen ja resurssien näkökulmat
- Itsearviointi/auditoinnin kohteena ovat todelliset teot, ei tavoitteet
- Itsearviointi/auditointi on toiminnan tarkastelua kriteeristön avulla
- Auditoinnit toteutetaan vertaisarviointina

Miten nuorisotyön itsearviointi- /auditointimallia käytetään?

- Itsearviointit
 - Oman toiminnan/työmenetelmän tarkastelua kriteeristön avulla
- Auditoinnit
 - Säännöllisesti tapahtuvaa vertaistoimintaa. Kehittämiskohteet ja niiden seuranta.
 - Nuorten osallistuminen arviointiin on itsearviointi/auditointimallin tärkein kehittämiskohde.

Laadun arvioinnin kriteeristö

- Laadukriteerein tuotetaan yhteistä käsitystä siitä, millainen nuorisotyö on hyvää ja tavoiteltavaa.
- Kriteeristöjen kehittämisen periaatteina ovat moniäänisyys ja vertaisuus.
- Kriteeristöjä päivitetään vastaamaan muuttuviin toimintaympäristöihin ja ilmiöihin.

Kriteeristöjä on luotu useille eri toiminnoille

- Avoimet nuorten illat/alueellinen nuorisotyö
- Leiritoiminta
- Tavoitteelliset pienryhmät
- Tieto- ja neuvontatyö
- Verkkoperustainen nuorisotyö
- Pelitoiminta
- Koulunuorisotyö (Kolehmainen & Lahtinen, 2014)

- Kriteeristöt löytyvät materiaalipankista www.nuorisokanuuna.fi/materiaalipankki/arviointi ja [kehittäminen/arviointimateriaali](http://www.nuorisokanuuna.fi/materiaalipankki/kehittaminen/arviointimateriaali)

Miksi nuorisotyötä arvioidaan?

- Tavoitteena nuorille laadukas nuorisotyö
- Alueellinen taso
 - Työnkuvan selkiytyminen – yhteinen työnäky työyhteisössä, itseymmärrys. Selkeät kehittämiskohteet – resursointi. Nuorten osallisuus palveluiden laadun kehittämisessä. Nuorisotyön profiilin nosto yhteistyöverkostossa.
- Seudullinen taso
 - Vertaistuki. Seudullisesti laadukkaat palvelut. Tietoa päätöksentekoa varten. Arvostus nuorisotyötä kohtaan. Kaupungin/kunnan houkuttelevuuden lisääminen.
- Valtakunnallinen taso
 - Yhteinen käsitys hyvästä ja tavoiteltavasta nuorisotyöstä. Työn läpinäkyvyys ja arvostus lisääntyy. Tietoa päätöksentekoa varten.

Miten olemme hyödyntäneet mallia omassa kaupungissamme?

Esimerkkinä Lahden nuorisopalvelut

- Olemme itsearvioineet kaikki nuorisotilamme.
- Nuoret ovat itsearvioineet kaikki nuorisotilat ja auditoineet osan niistä (nuorilla oma kriteeristö).
- Auditointiyhteistyötä Tampereen ja Hyvinkään kanssa
- Nuorisotilat on vertaisauditoitu yhteistyössä seutukuntien nuorisotoimien työntekijöiden kanssa
- Uusia työntekijöitä ja opiskelijoita on perehdytetty mallin avulla
- Koulutettu nuva-opettajia
- Parastettu hyviä ideoita toisilta tiloilta ja paikkakunnilta

Alueellisen nuorisotyön laatukriteeristö

Osallisuus, alueellisuus, yhdenvertaisuus ja oppiminen kriteeristön läpäiseviä teemoja

Arvioitavat kriteerit:

- 1. Aluetieto
- 2. Yhteistyö alueen toimijoiden kanssa
- 3. Verkostotyö
- 4. Yhteistyö huoltajien kanssa
- 5. Kouluyhteistyö lähikoulujen kanssa
- 6. Nuorten kohtaaminen nuorten omissa ympäristöissä
- 7. Vaikuttamistoiminta alueella
- 8. Digitaalisuus ja sosiaalinen media
- 9. Viestintä
- 10. Toiminnan suunnitelmallisuus ja toteutumisen arviointi
- 11. Toimintamallit ja toimintaohjeistus
- 12. Ohjaajien työnjako ja ohjaajien välinen viestintä
- 13. Nuorten kohtaaminen
- 14. Kaverisuhteiden mahdollistaminen ja edistäminen
- 15. Yhdenvertaisuus
- 16. Sukupuoli-identiteetti ja seksuaalinen suuntautuminen
- 17. Rasisminvastaisuus
- 18. Nuorten omaehtoisen toiminnan mahdollistaminen
- 19. Vertaisohjaajatoiminta
- 20. Harrastus- ja toimintaryhmät
- 21. Pelaaminen
- 22. Terveiden elämäntapojen edistäminen
- 23. Ympäristövastuullisuus
- 24. Nuorten työllistymisen tukeminen
- 25. Ohjausresurssit
- 26. Tilojen hyödyntäminen
- 27. Toimintavälineet

Esimerkki kriteeristä avattuna eri tasokuvauksiin

(suurempi numero pitää sisällään pienemmät)

Kriteeri 5	1. Puutteellinen/heikko	2. Tyydyttävä	3. Hyvä	4. Erinomainen
Kouluyhteistyö lähikoulujen kanssa	Alueen koulut tiedetään. Nuorisotoimintaa käydään markkinoimassa satunnaisesti.	Ohjaajat käyvät säännöllisesti markkinoimassa nuorisotyötä kouluilla. Koulu ja nuorisotyö tekevät satunnaista yhteistyötä.	Alueen koulujen kanssa tehdään suunnitelmallista yhteistyötä, jonka sisällöistä ja aikatauluista on sovittu yhdessä.	Alueen koulujen kanssa tehtävän suunnitelmallisen yhteistyön sisällöt nousevat nuorten tarpeista ja toiveista, ja yhteistyötä arvioidaan yhdessä säännöllisesti.

Lähteet ja linkkejä

- Diasarja pohjautuu Laatusia! Tuloksia! Katsaus nuorisotyön arviointiin –julkaisuun. Nöjd (2015) (ladattavissa www.nuorisokanuuna.fi → materiaalipankki → kehittäminen ja arviointi → auditointimateriaali)
- Hovi, Merja; Luukkonen, Tero; Mäkelä, Pekka; Pakka, Viula; Taponen, Harri & Westman, Marika (2009) Nuorisotyön arviointi. Käsikirja nuorisotyön prosessien auditointiin ja itsearviointiin (löytyy sähköisenä Kanuunan sivuilta)
- Siurala, Lasse (2014) Nuorisotyön arviointi -kehittämisaatuksia. Lahti: Kanuuna-Kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämisverkoston julkaisuja 1/2014 (löytyy sähköisenä Kanuunan sivuilta)